Lietas arhīva Nr. C-0625-19/19
ECLI:LV:VRT:2019:0108.C71267218.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē, 2019.gada 8.janvārī

Vidzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Puriņa,
ar tiesas sēdes sekretāri J.Āboliņu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē 2019.gada 8.janvārī civillietu Biedrības "Namīpašums Aleksandra Čaka ielā 110" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" par parāda un līgumsoda piedziņu un

konstatēja:

2018.gada 22.augustā prasītāja Biedrība "Namīpašums Aleksandra Čaka ielā 110" iesniegusi Vidzemes rajona tiesā prasību pret atbildētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" par parāda un līgumsoda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017.gada 1.jūnijā starp dzīvojamās mājas /adrese/, īpašniekiem, kurus uz pilnvaru pamata pārstāvēja biedrība "NAMĪPAŠUMS ALEKSANDRA ČAKA IELĀ 110" kā pasūtītāju, un SIA "SAND ENGINEER" kā izpildītāju tika noslēgts Projektēšanas līgums Nr.A_CAKA-110.

Saskaņā ar līguma 1.1. punktu atbildētāja apņēmusies izstrādāt konservācijas būvprojektu "Ēku konservācijai /adrese/" saskaņā ar projektēšanas uzdevumu, līgumā atrunātajos termiņos, pienācīgā kvalitātē, bet pasūtītājs apņēmās norēķināties ar izpildītāju par šo darbu līgumā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar šī Līguma 2.4.punktu darbi uzsākami pēc līguma parakstīšanas, avansa saņemšanas un nepieciešamo izejas dokumentu saņemšanas. Atbilstoši līguma 2.1.1. punktam, atbildētāja izrakstījusi avansa rēķinu Nr. 17-014 30% apmērā no līgumā paredzētās summas – 3684,60 EUR apmērā, ko prasītāja apmaksājusi pilnā apmērā 2017.gada 5.jūlijā. Līguma 2.5.punkta 2.5.2.apakšpunktā noteikts, ka ēku būvprojekta būvkonstrukciju sadaļas izstrāde pilnā sastāvā, saskaņošana ar pasūtītāju un nodošana būvvaldē veicama 90 kalendāro dienu laikā pēc avansa saņemšanas, t.i. līdz 2017.gada 15.oktobrim. Atbildētāja avansa maksājumu esot saņēmusi, bet neesot ievērojusi līgumā noteikto darbu izpildes termiņu un neesot izstrādājusi konservācijas būvprojektu "Ēku konservācijai /adrese/".

Prasītāja vairākkārt sazinājusies ar atbildētāja pārstāvi /pers. D/ gan telefoniski, gan ar elektroniskā pasta starpniecību, lūdzot izpildīt līgumu vai atgriezt samaksāto avansa maksājumu, taču atbildētāja neesot veikusi ne līguma izpildi, ne atmaksājusi saņemto avansu.

Prasītāja nosūtījusi atbildētājai 2018.gada 1.februāra brīdinājumu par vienpusēju līguma izbeigšanu ar 2018.gada 1.februāri.

Pamatojoties uz Civillikuma 1635., 1652., 1662., 1756., 2217.pantu un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām, prasītāja lūdz tiesu:

1. Piedzīt no atbildētājas SIA "SAND ENGINEER" par labu tai parādu 4912,80 EUR, ko veido pamatparāds 3684,60 EUR un līgumsods 1228,20 EUR;
2. Piedzīt no atbildētājas SIA "SAND ENGINEER" par labu tai visus tiesāšanās izdevumus;
3. Atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas 6% gadā no nesamaksātās parāda summas par laika periodu no tiesas lēmuma stāšanās spēkā līdz sprieduma pilnai izpildei (izsoles dienai).

Atbildētājs tiesas noteiktajā termiņā paskaidrojumu tiesā nav iesniedzis. Prasības summas apmēru un aprēķinu nav apstrīdējis.

Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2019.gada 4.janvārī tiesā saņemts prasītājas pārstāvja iesniegums, kurā lūgts lietu izskatīt bez pārstāvja piedalīšanās. Prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, 2019.gada 8. janvārī tiesā saņemts iesniegums, kurā norādīts, ka atbildētāja pārstāvis uz 2019.gada 8.janvārī pulksten 14:00 paredzēto tiesas sēdi ierasties nevarēs. Lietas izskatīšanu atlikt nav lūgts.

Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 56.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā – nosūtot pavēsti uz atbildētāja juridisko adresi, līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}pantu uzskatāms, ka atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots.

Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez prasītājas pārstāvja un atbildētāja klātbūtnes.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji sekojošu iemeslu dēļ.

Lietā nepastāv strīds, ka 2017.gada 1.jūnijā starp prasītāju, kā pasūtītāju, un atbildētāju, kā izpildītāju, noslēgts Projektēšanas līgums Nr.A_CAKA_110, saskaņā ar kuru pasūtītājs uzdeva un izpildītājs apņēmās izstrādāt konservācijas būvprojektu "Ēku konservācijai /adrese/" saskaņā ar projektēšanas uzdevumu, līgumā atrunātajos termiņos, pienācīgā kvalitātē, bet pasūtītājs norēķinās ar izpildītāju par šo darbu šajā līgumā noteiktajā kārtībā (lietas 10.-12.lapa).

Saskaņā ar Projektēšanas līguma Nr.A_CAKA_110 2.1.1.apakšpunktu pēc līguma parakstīšanas saskaņā ar izpildītāja izrakstīto rēķinu pasūtītājs samaksā avansu 30% no līgumā paredzētās summas 3684,60 EUR.

Atbildētāja 2017.gada 4.jūlijā izrakstījusi prasītājai rēķinu Nr.17-014 par avansa maksājumu, balstoties uz līgumu Nr.A_CAKA_110 3684,60 EUR apmērā (lietas 25.lapa).

No lietas 13.lapā esošā iekšzemes maksājuma Nr.90 redzams, ka prasītāja 2017.gada 5.jūlijā veikusi avansa maksājumu atbildētājai 3684,60 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No prasības pieteikumā norādītā un lietas materiāliem redzams, ka atbildētāja ar līgumu uzņemtās saistības nav izpildījusi.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Civillikuma 2229.panta otrā daļa noteic, ka pasūtītājs var vienpusēji atkāpties no uzņēmuma līguma, ja uzņēmējs patvaļīgi pārgrozījis plānu. Šajā gadījumā uzņēmējam bez tam pilnīgi jāatlīdzina pasūtītājam visi viņa zaudējumi.

No lietas 29.lapā esošā prasītājas 2018.gada 1.februāra paziņojuma/brīdinājuma redzams, ka prasītāja vienpusēji izbeigusi 2017.gada 1.jūnija Projektēšanas līgumu Nr.A_CAKA_110 ar 2018.gada 1.februāri.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja, pēc brīdinājuma saņemšanas, nav sniegusi atbildi, kā arī līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai nav atmaksājusi saņemto avansa maksājumu.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto atbildētājas parāda apmēru, kā arī nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja parāda aprēķinu nav apstrīdējusi, iebildumus prasībai tiesā nav iesniegusi.

Lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētāja pilnībā būtu norēķinājusies, tāpēc tiesa uzskata, ka parāda summa par 3684,60 EUR apmērā, piedzenama no atbildētājas tiesas ceļā.

Prasītāja ir lūgusi piedzīt no atbildētāja par labu tai līgumsodu par līguma nepildīšanu 1228,20 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu – līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu – līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu – kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildījumu, ja tā tieši bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par izpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma 1724.[1]pants noteic, ka tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

No lietā esošā Projektēšanas līguma Nr.A_CAKA_110 redzams, ka puses to noslēgušas 2017.gada 1.jūnijā. Līguma 3.4.punktā puses vienojušās, ka par katru pasūtījuma nodošanas kavējuma dienu no izpildītāja var tikt piedzīts līgumsods 0,1% apmērā no līguma summas par katru kavējuma dienu, bet ne vairāk kā 10% ko konkrētā posma maksājuma.

Pasūtījuma apmaksāšanas kārtība un termiņi ir noteikti Līguma 2.1.1., 2.1.2.,2.1.3. punktos.

Konkrētajā gadījumā prasītāja saskaņā ar Līguma 2.1.1. punktu ir veikusi avansa maksājumu – 30% apmērā no līgumā paredzētās summas.

Prasītāja ir aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu 1228,20 EUR apmērā, kas saskaņā ar līguma 3.4.punktu aprēķināts 0,1 % dienā un, atbilstoši Civillikuma 1716.pantam, samazināts līdz 10% apmēram no kopējās līguma summas.

Ņemot vērā, ka atbildētāja, noslēdzot Projektēšanas līgumu, uzņēmusies ciest līgumsodu 0,1% apmērā no līguma summas par katru kavējuma dienu, bet ne vairāk kā 10% no konkrētā posma maksājuma, tiesa, atzīst, ka prasītāja ir tiesīga prasīt līgumsodu, jo tādas tiesības paredz Civillikums un noslēgtais Projektēšanas līgums. No minētā izriet, ka līgumsods dienā ir 3684,60 EUR x 0,1% = 3,68 EUR.

Prasības pieteikumā norādīts, ka līguma izpildes kavējums ir iestājies 2017.gada 15. oktobrī un uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu sastāda 248 dienas (līgumsods minētajā periodā ir 3,68 EUR x 248 dienas = 912,64 EUR).

Tā kā puses ir noteikušas līgumsoda ierobežojumu – ne vairāk kā 10% ko konkrētā posma maksājuma – līgumsods nevar pārsniegt 368,46 EUR, t.i. 10% no avansa maksājuma.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenams līgumsods 10% apmērā no pamatparāda summas, tas ir, 368,46 EUR apmērā, pārējā daļā – 859,74 EUR apmērā, līgumsoda piedziņa noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% procentus gadā no vēl nesamaksātās parāda summas 4053,06 EUR (3684,60 EUR + 368,46 EUR) par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnai izpildei.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja 2018.gada 8.martā vērsusies Vidzemes rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret atbildētāju. Ar Vidzemes rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2018.gada 26.aprīļa lēmumu lietā Nr.3-12/0744 pieteikums atstāts bez izskatīšanas.

Tiesa atrod, ka samaksātā valsts nodeva 98,26 EUR apmērā par pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.[6]panta trešo daļu, ieskaitāma valsts nodevas samaksā par šīs prasības celšanu prasības tiesvedības kārtībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasītāja ir cēlusi mantiska rakstura prasību, prasības summa ir 4912,80 EUR.

Prasība apmierināta daļēji par summu 4053,06 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, valsts nodeva valsts labā par prasību, kas novērtējama naudas summā no 2135 EUR līdz 7114 EUR, ir aprēķināma - 320 EUR plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 EUR.

Līdz ar to valsts nodeva ir 396,76 EUR [(4053,06 EUR – 2134 EUR) x4% + 320 EUR].

No lietā esošā maksājuma uzdevuma redzams, ka prasītāja samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR apmērā.

Līdz ar to no atbildētājas prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasības daļai 396,76 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR (maksājuma uzdevumi – lietas 8., 9.lapa).

Prasītāja nomaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR apmērā, bet faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 4,46 EUR

(lietas 2.lapa). Starpība starp faktiskajiem un nomaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 1,26 EUR piedzenama no atbildētājas valsts labā.

Civilprocesa likuma 204.[1]pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Šis termiņš nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Līdz ar to arī nosakāms šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Daļēji apmierināt Biedrības "Namīpašums Aleksandra Čaka ielā 110" prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" par parāda piedziņu.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" (reģistrācijas Nr.44103110165, juridiskā adrese: "Vecpuriņi", Ainažu pagasts, Salacgrīvas novads, LV-4035) par labu Biedrībai "Namīpašums Aleksandra Čaka ielā 110" (reģistrācijas Nr.40008142200, juridiskā adrese: Aleksandra Čaka iela 110-5, Rīga, LV-1011) parādu 4053,06 EUR (četri tūkstoši piecdesmit trīs *euro* 06 centi), tajā skaitā, pamatparādu 3684,60 EUR (trīs tūkstoši seši simti astoņdesmit četri *euro* 60 centi), līgumsodu 368,46 EUR (trīs simti sešdesmit astoņi *euro* 46 centi).

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" (reģistrācijas Nr.44103110165, juridiskā adrese: "Vecpuriņi", Ainažu pagasts, Salacgrīvas novads, LV-4035) par labu Biedrībai "Namīpašums Aleksandra Čaka ielā 110" (reģistrācijas Nr.40008142200, juridiskā adrese: Aleksandra Čaka iela 110-5, Rīga, LV-1011) tiesas izdevumus 399,96 EUR (trīs simti deviņdesmit deviņi *euro* 96 centi), tajā skaitā, valsts nodevu 396,76 EUR (trīs simti deviņdesmit seši *euro* 76 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos 3,20 EUR (trīs *euro* 20 centi).

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzītās summas iemaksājamas Biedrības "Namīpašums Aleksandra Čaka ielā 110" (reģistrācijas Nr.40008142200) norēķinu kontā Nr.LV82RIKO0002930225360, AS "Luminor Bank".

Atzīt Biedrības "Namīpašums Aleksandra Čaka ielā 110" (reģistrācijas Nr.40008142200) tiesības saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" (reģistrācijas Nr.44103110165) likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no parāda summas 4053,06 EUR (četri tūkstoši piecdesmit trīs *euro* 06 centi) par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma pilnīgai izpildei, ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteiktos procentu ierobežojumus.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" (reģistrācijas Nr.44103110165) par labu valstij tiesas izdevumus 1,26 EUR (viens *euro* 26 centi) – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (1,26 EUR) jānomaksā: Tiesu administrācija, reģ.Nr.90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, bankas kods: TRELLV22, mērķis: kods 21499 (ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi).

Uzdot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" kvīti par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu iesniegt Vidzemes rajona tiesā (Alūksnē).

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "SAND ENGINEER" (reģistrācijas Nr.44103110165) sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums sastādīts 2019.gada 8.janvārī.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā (Alūksnē).

Tiesnese I.Puriņa